

Lärarens sida: Avancerad, text 5, Burken

Textsamtal i grupp · åk 2–9

Det som står mellan raderna: Grannen hittar på ärenden för att få sällskap när Rania kommer hem. Rania förstår det och ger honom ett eget skäl att ses igen.

I passet	
Känsligt	Någon i gruppen kan själv vara ensam eller ha någon nära sig som är det. Låt samtalet handla om grannen och Rantias val.
Före läsningen	Vad brukar man hjälpa äldre grannar med?
Stoppet	Stanna efter <i>"Du bytte den i tisdags."</i> Något är konstigt: lampan är redan bytt.
Tänka högt · fråga 3, Varför	<i>"Vänta, här står inte varför han ber om hjälp. Jag tänker att grannen är gammal och behöver hjälp. Jag ser framför mig grannen i ylletofflor. Det står 'Hon vred på locket en gång' och 'Du bytte den i tisdags'. Jag vet att man inte ber om hjälp med saker som redan fungerar. Alltså tror jag att han vill ha sällskap. Stämmer det med resten? Jag läser vidare. Grannen frågar om klockan fyra passar, och han nynnar. Först trodde jag att han behövde hjälp, men han ville ha sällskap."</i>
Fråga 1 · på raderna	En kaffekopp, ett glas saft och en plåt med havrekakor.
Fråga 2 · mellan raderna, Det som menas	Ledtrådarna: <i>"ett glas saft som redan var upphällt"; "alldeles för mycket som vanligt"</i> . Svar som texten stöder: han hoppas att hon stannar mycket längre. En tanke att pröva: <i>"Fem minuter, det står ju."</i> På bordet står redan saft och havrekakor. Fråga tillbaka: <i>"Vad står på köksbordet?"</i>
Fråga 3 · mellan raderna, Varför	Ledtrådarna: <i>"Hon vred på locket en gång, och det gick upp"; "Du bytte den i tisdags"; "Jag har ett ärende i morgon"</i> . Svar som texten stöder: grannen hittar på ärenden för att få sällskap, och Rania hittar på ett eget. En tanke att pröva: <i>"Han är gammal och orkar inte själv."</i> Locket går upp på en gång, och lampan är ny. Fråga tillbaka: <i>"Vad händer när Rania vrider på locket?"</i>
Fråga 4 · mellan raderna, Känsla	Ledtrådarna: <i>"Min cykelpump behöver en expert"; "Och helst en havrekaka"</i> . Svar som texten stöder: varm om hjärtat, road, omtänksam eller trött men nöjd. Alla håller när eleven visar en ledtråd. En tanke att pröva: <i>"Sur, för hon fick inte göra sina läxor."</i> Hon hittar på ett ärende och ber om en kaka. Fråga tillbaka: <i>"Varför säger Rania att hon har ett ärende i morgon?"</i>
Fråga 5 · bortom raderna	Ett svar kan vara att det var vänligt, eftersom ingen behöver säga rakt ut att de vill ses, eller att hon hellre kunde säga det öppet. Ett bra svar ger ett eget skäl.
Öppna frågor	<i>"Grannen nynnade i trapphuset när Rania har stängt dörren. Vad tror ni att han tänker?"; "Grannens dörr har gått upp varje eftermiddag sedan i höstas. Vad tror ni hände då?"</i>
Om eleven fastnar	Peka på <i>"Hon vred på locket en gång, och det gick upp"</i> .

BURKEN

Rania hade inte hunnit sätta nyckeln i låset förrän grannens dörr gick upp på andra sidan trapphuset. Det hände varje eftermiddag vid fyra, och det hade hänt ända sedan i höstas. Grannen stod där i ylletofflor med en gurkburk i handen, och bakom honom luktade det nybakat.

”Rania, du som är så stark”, sa grannen, ”jag får inte upp den här burken.”

Hon vred på locket en gång, och det gick upp.

”Tack så mycket, och så är det lampan i hallen”, sa han.

”Du bytte den i tisdags.”

”Just det, men nu lyser den så bra att jag undrar om det är farligt.”

”Den är bara splitterny”, sa Rania.

”Då är det väl bra, och så har jag bakat, alldeles för mycket som vanligt.”

”Jag har matteläxor”, sa hon.

”Fem minuter”, sa grannen.

På hans köksbord stod en kaffekopp, ett glas saft som redan var upphällt och en plåt med havrekakor. Rania suckade, men hon satte sig ändå.

När hon gick hem igen hade klockan hunnit bli sex, och vid dörren stannade hon.

”Jag har ett ärende i morgon”, sa hon. ”Min cykelpump behöver en expert. Och helst en havrekaka.”

Grannen rätade på ryggen och frågade om klockan fyra passade. Det gjorde den, och när Rania stängde sin egen dörr hörde hon honom nynna i trapphuset.

-
1. Vad står på grannens köksbord?
 2. Grannen säger ”Fem minuter”. Vad menar han egentligen? Hur vet du det?
 3. Vad förstår du i sista stycket som du inte förstod i början? Hur vet du det?
 4. Hur känner sig Rania när hon går hem? Hur vet du det?
 5. Rania säger vid dörren att hon har ett ärende i morgon. Vad tycker du om hennes val? Varför?